

Specijalistička teorija

Obrazovni profil: VOZAČ MOTORNIH VOZILA - INSTRUKTOR

Predmet: Specijalistička teorija

napomena: program je namenjen vanrednim učenicima

GRAĐEVINSKI DEO

Uvod o putevima i kategorizacija. Eksploatacione karakteristike puta (računska brzina, propusna moć puta i saobraćajno opterećenje). Trasiranje puteva (situacioni plan, uzdužni profil, poprečni profili). Dejstvo vozila na kolovoz (vertikalne sile, tangencijalne sile i sile na isisavanje). Određivanje konstruktivnih elemenata puta (krivine, pravci, nagibi). Preglednost puta u krivini. Horizontalna krivina. Vertikalne krivine. Prelazne krivine. Vitoperenje kolovoza, prelazne rampe. Proširenje kolovoza u krivini. Serpentine. Građevinski elementi puta (donji stroj puta, zemljani trup, objekti donjeg stroja). Izrada zemljanog trupa (materijali, vrsta mašina i način gradnje; posteljica puta). Dejstvo mraza na put. Gornji stroj puta, kolovozna konstrukcija, podela konstrukcija i materijali za izradu. Slojevi kolovozne konstrukcije: sloj čistoće, podloga i gazeći sloj. Izrada i osobine klasičnih kolovoznih konstrukcija. Izrada i osobine savremenih kolovoznih konstrukcija. Oprema puta (smerokazi, mačije oči, ograde, kilometarski stubići). Pojam kolovoza, ivičnjaka, ivičnih traka, bankina i bermi. Biciklističke staze i parkirališta. Odvodnjavanje kolovoza, jarak i rigol.

URBANIZAM

Značaj urbanizma i njegovi zadaci. Osnovni zadaci urbanističkog projektovanja. Značaj gradova. Značaj saobraćaja u razvoju grada. Dinamika i statika gradskog saobraćaja. Saobraćajne teškoće u savremenim gradovima. Problemi organizacije savremene mreže. Projektovanje budućih saobraćajnica. Kategorije ulica. Tipične šeme saobraćajne mreže. Prostorno planiranje.

STACIONARNI SAOBRAĆAJ

Problemi stacionarnog saobraćaja u gradovima i način rešavanja problema. Određivanje centara privlačenja i metodologija istraživanja potreba u gradu. Garaže kao objekti za čuvanje vozila (osnovni zadaci i podela). Spratne garaže, vrste, lokacija, kapacitet i postavljanje parking mesta (uglovi postavljanja). Parking mesto, osnovne dimenzije. Grafičko određivanje širine prolaza u garažama: hodom unapred i hodom unazad. Parkiranje vozila na otvorenom prostoru (ulično parkiranje). Parkirališta (ograđena, neograđena, sa naplatom, bez naplate, lokacija i kapacitet). Zone ograničenog trajanja parkiranja.

SERVISI

Osnovni zadaci servisa, podela, način rada. Sadržaj servisa (radionice, administrativni deo, prodajni deo). Radna mesta u servisu (kanali, dizalice, rampe) i uslovi za izbor. Oprema radnih mesta. Organizacija radnih mesta, metode (univerzalna, linijska i mešovita). Linija tehničkog pregleda (oprema, potrebni uređaji za kontrolu kočnica, svetla, izduvnih gasova i upravljačkog mehanizma). Poslovi koji se obavljaju u servisu (proračun i periodično obavljanje).

PUMPNE STANICE

Osnovni zadaci i sadržaj. Pumpne stanice u gradu, van grada i na auto-putu.

AUTOBAZE

Osnovni pojam, sadržaj, način rada i podela. Autobaze za autobuse. Autobaze za teretna vozila. Autobaze za hitne službe. Autobaze za taksi vozila. Autobuske stanice za gradski i međugradski saobraćaj. Utovarno-istovarne stanice. Kontejnerski terminali.